

שפת אמת על התורה

עש"ק פ' וירא, תשפ"ג

Sponsorship opportunities available - yukolleLA.com/donate

1. שפת אמת בראשית פרשת וירא שנה תרמב

במדרש על העקידה נתת ליראיך נס להתנוסס כו'. דכמו דיש עשרה מאמרות שמזה נבראו כל הברואים ע"י הרבה מיני התפשטות. כן עשרה נסיונות שנתנסה אאע"ה מזה נתפשט כל הכחות בעבודת בני"י לגבור כל א' על הטבע כפי ערכו. לכן סידרה המשנה עשרה מאמרות כו' עשרה נסיונות כו' וזהו להתנוסס לכן הי' צריך לזה כח גדול שהי' הכנה לכל הדורות ע"כ דרשו חז"ל נא עמוד לי בנסיון הזה כו' ע"י שתלוי בזה כל בית ישראל. ולכן כ' אח"כ עתה ידעתי כו' ומקשין והלא השי"ת הכל גלוי לפניו. אכן התשובה כי לא שייך לשון ידיעת הבורא ית' עד כי נגמר הדבר עד סוף כל הדורות וע"י הנסיון העשירי כבר הי' הכנה להיות תיקון השלם שיהי' לעתיד. ולכן עתה ידעתי...

שפת אמת בראשית פרשת וירא שנה תרלד

המאכלת דרשו חז"ל שבני"י אוכלין מתן שכרה. וכתוב ויקח שאברהם אבינו ידע זה שכל מעשיו הם עצות עבור כלל ישראל שהוא אב לכולם וכן צריך כל אדם להתבונן כי מעשיו נוגעין לדורי דורות. וע"י אוכלין בני"י מתן שכרה ע"י שהם עזרו להאבות למעשיהם הטובים כי בודאי כח האבות הי' ע"י שכל שורש בני"י היו בתוכם והכל במשפט אמת כנ"ל:

משנה מסכת אבות פרק ה משנה ג

עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכולם להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו עליו השלום:

רוח חיים (שם)

כאן אמר "אברהם אבינו" ולעיל אמר "מנח עד אברהם". ולא אמר אבינו. ירצה בזה עפ"י מש"כ (משלי כ: ז), מתהלך בתומו צדיק, אשרי בניו אחריו. כי כמה מידות שהצדיק טרח ויגע להשיגם, לבניו אחריו המה כטבע מוטבע, ובקצת יגיעה יגיעו לזה. כמו שנראה בחוש, שרבים מעמי ארץ מהיהודים, מוסרים את עצמם על קידוש השם, והוא מוטבע בנו מאבינו אברהם, שמסר נפשו לאור כשדים, על אמונתו. וכן כל העשרה נסיונות כו' וכן ההצערורות לאדם פתאום לילך לארץ הקודש, הוא מנסיון לך לך, וקבלת כל דעבדין משמיא לטב, מנסיון הרעב...

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד ב

ועליהם הכתוב אומר: כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. ורב יהודה אמר: זו אשה ושבעה בניה. אתיוהו קמא לקמיה דקיסר, אמרו ליה: פלח לעבודת כוכבים! אמר להו, כתוב בתורה: אנכי הי' אלהיך, אפקוהו וקטלוהו. ואתיוהו לאידך... אמרה להו אימיה: יהבוהו ניהלי ואינשקיה פורתא, אמרה לו: בניי, לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות!...

שפת אמת בראשית פרשת וירא שנה תרלז

את בנך יחידך כו' פרש"י לתת שכר על כל דיבור וקשה מה תוספות שכר בזה. אמנם ודאי אלה המדריגות כ"א יותר מחבירו ומקודם נתרצה לתת סתם בנו ואחר כך יחידו האהוב לו כו'. ואמת כי אבינו אברהם הי' שוחטו מיד אם הי' אומר לו תיכף את יצחק. אך כי כל מעשה אבות הי' הכנה לבנים שפעלו במעשיהם שנוכל גם אנחנו להיות עושים כמעשיהם ומי שאינו זוכה מיד

שפת אמת על התורה

עש"ק פ' וירא, תשפ"ג

Sponsorship opportunities available - yukolleLA.com/donate

למסור כל נפשו אעפ"כ ע"י המדריגות מקודם נכנס באהבת הבורא מעט. וע"י שכבר חביב לו מצות ה' יכול אח"כ לגבור יותר נגד יצרו ולבוא למס"נ וז"ש רש"י לחבבו בעיניו ולכן נכתב בנך יחידך כו' נגד כל המדריגות שנמצא במס"נ של בני"י וכולם על ידי הכנת האבות כנ"ל:

2. שפת אמת בראשית פרשת וירא שנה תרלה

עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה. אין מובן הפשוט. ונראה בעזהשי"ת דכתיב נפלאותיך ומחשבותיך אלינו כי כל המעשים והסיבות הכל עושה הקדוש ברוך הוא בעבור בני"י ובמדרש נתת ליראיך נס להתנוסס כו' ודרשו על הנסיונות. והאמת כי הניסים שנעשו לבני"י הוא ע"י הנסיונות של האבות כי הקדוש ברוך הוא עושה הכל במדה וע"י שנמצא בבני"י מס"נ לצאת מן הטבע לקיים מצותיו כי כל נסיון הוא למעלה מהטבע. ועי"ז. המשפט לעשות להם ניסים. ולהתנהג עמהם שלא בדרך הטבע. ובני ישראל אין יכולין להתקיים בלי ניסים... ולכן הקדים השי"ת לנסות אבותינו. וגם במשנה סמכו עשרה נסיונות לעשרה ניסים כו'. והנה ידיעת הקדוש ברוך הוא הוא מראשית הדבר עד תכליתו כדכתיב כי ידעתיו למען כו' יצוה בניו כו'. הרי שע"י שישאר צדקת אברהם אע"ה לדורותיו לכן ידע אותו המקום. ודבר שאינו מתקיים עד עולם לא שייך בו לשון ידיעת המקום ב"ה כדכתיב יודע ה' דרך צדיקים כו' ודרך רשעים תאבד שאינו דבר המתקיים כנ"ל. וז"ש עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה פי' כנ"ל על ידי הנסיונות שעמד בכלם ונעשה הכנה לניסים ונפלאות כמ"ש רז"ל מאכלת שבני ישראל אוכלין מתן שכרה כו'. לכן שייך הלשון ידיעה עתה. כי יתקיים יראתו ית' בבני"י לדורות עולם שזה נעשה עתה כנ"ל:

3. שפת אמת בראשית פרשת וירא שנה תרמג

בענין שמו של יצחק על שם הצחוק שמעתי מפי מו"ז ז"ל שכמו שנאמר על הרשע מצחק בעי"ז וגו' וש"ד. והיינו שעונות חמורים כשחוק בעיניו כמ"ש שחוק לכסיל עי' זמה. כן להיפוך בהצדיק יצחק אבינו עי"ה הי' כל תחבולי היצה"ר כשחוק מה שלאדם אחר הר גבוה כי הי' איש קדוש מרחם עכ"ד. ויתכן לומר כי אם שיצחק הי' לו מדת היראה והפחד יוכל להיות שלא הי' ניכר על פניו רק שמחה וחדוה כי באמת אין מי שישמח בעולם רק מי שהוא ירא ה' לאמיתו ואין לו שום פחד אחר. מה גם אם הוא בן חורין מיצה"ר כיצחק שהי' מוכן לעולה לפני ה' רק שגזר ה' אל תשלח ידך אבל הי' מוכן לזה. והוא שמחה לצדיק יותר משמחת הרשע בהבלי עולם. ויתכן לומר שישמעאל רצה להדמות אליו בבחי' השמחה. אבל שרה הנביאה ידעה להפריש שלשמחה זו מה עושה. לכן אמרה לא יירש עם בני עם יצחק שידעו שירש שלהם מוכן להיות מלא שמחה שע"ש זה קרא שמו יצחק:

ימי זיכרון (מרן הגריד"ס הלוי זצ"ל, עמ' 172)

לפני שנים אחדות שאלני פסיכולוג אחד: כיצד יכולים יהודים להתפלל "ובכן תן פחדך" – הלא בידוע ברפואה הפסיכולוגית והפסיכוסומאטית, שהפחד הוא השורש של הרבה צרות ופגעים רעים! השבתי לו, שהאדם המודרני סובל מהרבה פחדים, גדולים וקטנים, ולכל אחד הפחדים הניוחדים שלו. ויתכן שיוכל האדם להשתחרר מכל הפחדים האלה ע"י שיטע באופיו פחד אחד הגדול מכולם, מעין פחד עליון. אם יפחד האדם מאלקים, יסורו ממנו כל פחדיו השונים האחרים.

תהלים פרק פח פסוק טז

עָנִי וְגֹזֵעַ מִנְעֵר נְשָׂאתִי אִמְיָךְ אֲפוֹנָה: